

Gemeente Vlaardingen

Nota reserves en voorzieningen 2016

Gemeente Vlaardingen

Nota reserves en voorzieningen 2016

1. Inleiding

In de Financiële verordening van de gemeente Vlaardingen 2013, artikel 12 is het volgende bepaald:

Artikel 12. Reserves en voorzieningen

1. Het college biedt jaarlijks als onderdeel van de voorjaarsnota een overzicht reserves en voorzieningen aan.
2. Het overzicht behandelt:
 - a. de omvang van het weerstandsvermogen;
 - b. de vorming en besteding van de reserves;
 - c. de vorming en verwachte besteding van voorzieningen

Ten aanzien van het beleid van reserves en voorzieningen is de door de raad vastgestelde "Beleidsnota reserves en voorzieningen" van kracht.

De huidige Nota reserves en voorziening dateert van 2004 en is vastgesteld in de raadsvergadering van 8 december 2004. Deze nieuwe, geactualiseerde, nota sluit aan bij de huidige inzichten van de commissie BBV en de geactualiseerde Financiële verordening 2013.

1.1 Wat zijn reserves en voorzieningen?

Het gemeentelijk bezit wordt opgenomen op de balans. Aan de linkerzijde van de balans worden de bezittingen opgenomen, op de rechterzijde de schulden. De balans moet in evenwicht zijn. Als de schulden op de rechterzijde van de balans lager zijn dan de waarde van de bezittingen op de linkerzijde, ontstaat op de rechterzijde een sluitpost om de balans in evenwicht te brengen. Deze sluitpost noemen we de reserves of ook wel het eigen vermogen. Het is een fictieve post. Hoewel deze reserves op de balans eigenlijk lucht zijn – ze representeren geen daadwerkelijk financieel kapitaal – hebben ze wel een betekenis. Een positief eigen vermogen in de vorm van reserves (en voorzieningen) geeft aan welk deel van het gemeentebezit op de linkerzijde van de balans is afbetaald. De reserves zelf zijn dus geen geld. Het geeft feitelijk de ruimte aan om bestedingen te doen zonder dat de schulden hoger worden dan het bezit. Wanneer de schulden wel hoger worden dan het bezit ontstaat een negatieve Algemene Reserve.

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een

zaak van de gemeente. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de gemeente aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd.

Bij een reserve is er dus sprake van een bestuurlijke keuze over de bestemming van reserves. Bij een voorziening ligt dat anders. Bij voorzieningen is er sprake van toekomstige uitgaven waar de gemeente niet 'onderuit' kan. Er wordt dan een deel van het vermogen gereserveerd om in de toekomst die financiële verplichting te kunnen opvangen.

1.2 Doelstelling

Doel van deze nota is het beleid van reserves en voorzieningen opnieuw vast te leggen. Met deze herijkte nota reserves en voorzieningen stelt de raad kaders en heeft de raad een transparant en actueel inzicht in welke reserves en voorzieningen de gemeente tot haar beschikking heeft. Het algemene uitgangspunt binnen de gemeente Vlaardingen is het, in alle redelijkheid, zoveel mogelijk beperken van reserves en voorzieningen, zowel qua aantal als qua omvang. Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de wettelijke voorschriften omtrent reserves en voorzieningen.

1.3 Wettelijk kader

De Nota reserves en voorzieningen 2016 is primair bedoeld als kaderstellend instrument voor de raad. De nota is een uitwerking van artikel 212 van de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening gemeente Vlaardingen 2013.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het wettelijk kader weergegeven en zijn de belangrijkste begrippen omschreven. Uitgangspunt voor de begripsbepaling zijn met name de wettelijke kaders zoals die via het BBV aan alle gemeenten zijn meegegeven. In de hoofdstukken 3 en 4 zijn de beleidsuitgangspunten en spelregels ten aanzien van het instellen, muteren en opheffen voor de reserves en voorzieningen weergegeven. In hoofdstuk 5 wordt het weerstandsvermogen beknopt beschreven. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 de kwantitatieve informatie over respectievelijk de reserves en de voorzieningen weergegeven.

2. Begrippen en kaders

Het wettelijk kader rond reserves en voorzieningen is verwoord in het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten 2004' (BBV) in de artikelen 42 tot en met 45. Daarnaast heeft de commissie BBV via notities, stellige uitspraken en richtlijnen het kader verder ingevuld.

Er zijn enkele belangrijke verschillen tussen reserves en voorzieningen:

- Wettelijk is bepaald dat reserves onderdeel uitmaken van het eigen vermogen. De raad kan immers nog besluiten over de bestemming, en kan die tussentijds wijzigen. Voorzieningen daarentegen vallen onder het vreemd vermogen, omdat er een verplichting is tot het doen van uitgaven in de toekomst, kan de gemeente er niet meer vrij over beschikken.
- Bij voorzieningen is sprake van een (redelijkerwijs in te schatten) verplichting, bijvoorbeeld een schadeclaim die in de toekomst betaald moet worden. Bij een reserve gaat het over het afzonderen van middelen, waarmee de raad een bepaalde bestemming voor ogen heeft, bijvoorbeeld de aanleg van een natuurpark.
- Stortingen in en vrijval van voorzieningen zijn onderdeel van de lasten en de baten (exploitatie). De aanwending van een voorziening wordt rechtstreeks op de voorziening gemuteerd en wordt daarom niet als last of baat beschouwd, maar verloopt via de balans. Mutaties in reserves zijn altijd onderdeel van de resultaatbestemming.
- Anders dan reserves, mag een voorziening wel vrijvallen ten gunste van de exploitatie, als het niet meer aan de eisen voldoet waarvoor de voorziening ooit is ingesteld (artikel 44 BBV)

Samenvattend het onderscheid tussen reserves en voorzieningen

Omschrijving	Reserve	Voorziening
Verantwoordelijkheid	De raad is bevoegd voor het financieel beleid van: instellen, storten, onttrekken en het opheffen van een reserve	Het college is bevoegd voor het financieel beheer: het instellen, storten, aanwenden en opheffen van een voorziening. Uitgezonderd zijn de voorzieningen voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven. (= bevoegdheid raad). Bij vorming informeert het college de raad.

Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Vermogenspositie	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Mutaties	Resultaatbestemming	Exploitatie (storten en opheffen) Balans (aanwenden)
Onderbouwing	Wenselijk, niet verplicht.	Beheer- of onderhoudsplan is verplicht
Indelingen	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Algemene reserves ✓ Bestemmingsreserves 	Voorziening voor: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Verplichtingen en verliezen ✓ Bestaande risico's ✓ Egalisatie van kosten ✓ Bijdragen van derden

2.1 Verwerking reserves en voorzieningen in begroting

Er bestaat een samenhang tussen jaarexploitatie (baten en lasten) en mutaties in reserves en voorzieningen. Uitgaven uit de begroting kunnen namelijk gedekt worden uit een reserve. Andersom kan vanuit de begroting een deel gereserveerd worden om een reserve te vormen op de balans (sparen). Technisch gezien wordt gesproken over saldo van baten en lasten (resultaat voor bestemming) en, met inachtneming van de reservemutaties, resultaat (na bestemming). Deze samenhang kan als volgt worden gespecificeerd:

- de lasten (van de programma's) A
- de baten (van de programma's) B
-
- het saldo van baten en lasten C = B - A
- de toevoegingen aan reserves D
- de onttrekkingen aan reserves E
-
- het resultaat F = C - D + E

Zowel de vorming van als de toevoeging aan een **voorziening** hebben een lastenverhogend effect. Uitgaven die ten laste van een voorziening komen hebben geen effect op het resultaat. Er is alleen sprake van een balansmutatie. De uitgave c.q. de last is immers bij de vorming van de voorziening al genomen. Voor zich spreekt dat vrijval van voorzieningen een gunstig effect op het resultaat hebben.

Zowel de vorming/ toevoeging als de onttrekking aan **reserves** geschieden in de sfeer van de resultaatbestemming. Derhalve wordt een besteding van reserves

anders verwerkt dan een uitgave ten laste van een voorziening. De besteding van een reserve vormt namelijk de dekking van de in de exploitatie verwerkte bijbehorende lasten.

Het resultaat (na bestemming) geeft feitelijk de mutatie van de Algemene Reserve weer. Een negatief resultaat moet afgedekt worden door een onttrekking aan de Algemene reserve. De Provincie ziet er als toezichthouder van de gemeente op toe dat het resultaat (na bestemming) niet structureel negatief is.

2.2 Reserves

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- a. de algemene reserve;
- b. de bestemmingsreserves.

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Daarnaast wordt bepaald dat zowel in de begroting als in de jaarstukken in het overzicht van baten en lasten de beoogde/gerealiseerde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma worden weergegeven en welke daarvan een structureel karakter hebben.

Reserves kunnen verschillende functies hebben:

- a. Bufferfunctie: Doel is om incidentele tegenvallers op te vangen.
- b. Bestedingsfunctie : Doel is om in de toekomst uitgaven te doen. In het geval van bestemmingsreserves is door de raad concreet aangegeven welke uitgaven daarvoor in aanmerking komen.
- c. Financieringsfunctie: Hierbij worden reserves gebruikt als financieringsmiddel. De aanwezigheid van reserves kan namelijk het beroep dat dient te worden gedaan op de geld- en kapitaalmarkt beperken, en verlaagt tevens de omvang van het renterisico. Dit betekent dat de begroting minder gevoelig wordt voor schommelingen in de marktrente.
- d. Egalisatiefunctie: Bij egalisatie is het mogelijk om via onttrekkingen en/of toevoegingen aan reserves sterke schommelingen van bepaalde exploitatielasten binnen de begroting over de jaren heen te voorkomen.
- e. Koppelsubsidie: In voorkomende gevallen ontvangt de gemeente van het Rijk of de Provincie een subsidie met een verplichte besteding, welke in het jaar van ontvangst slechts gedeeltelijk wordt uitgegeven. Er is dan sprake van de noodzaak tot het vormen van een voorziening uit hoofde van art. 44, lid 2 BBV. Indien aan de subsidie de voorwaarde is gekoppeld dat de gemeente zelf een deel van de kosten dient te dragen (koppelsubsidie), dan wordt slechts het

niet-bestede deel van de subsidie als voorziening verantwoord. Het niet-bestede deel van de gemeentelijke aanvulling wordt niet als voorziening, maar als bestemmingsreserve opgenomen. De gemeenteraad kan namelijk zolang de besteding nog niet heeft plaats gevonden besluiten om de gemeentelijke middelen niet voor het bewuste doel aan te wenden.

2.3 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen van de gemeente, omdat deze gelden niet vrij beschikbaar zijn. De voorzieningen kunnen worden omschreven als afgezonderd vermogen dat wordt gevormd voor voorzienbare verplichtingen tegenover derden waarvan het bestaan en de omvang nog onzeker zijn maar wel redelijkerwijs kunnen worden ingeschat.

Cumulatieve criteria voor het vormen zijn:

- een risico of verplichting;
- ontstaan voor of op balansdatum;
- het tijdstip van optreden is onzeker;
- de omvang is redelijkerwijs in te schatten

Voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten egalisatie: kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b (investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven).
- tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b (van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren).

Voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume mag geen voorziening worden gevormd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan, tenzij de waardering tegen contante waarde is of voorzieningen als gevolg van bijdragen van derden dit verplicht stellen.

Voor grondexploitaties met een negatieve eindwaarde moet voor het volledige voorziene verlies een voorziening worden getroffen. In het Besluit Begroting en Verantwoording is ten aanzien van grondexploitaties het volgende opgenomen: *Als sprake is van een voorziening ingericht ter bestrijding van de (verwachte) tekorten in grondexploitaties, dan moet die worden gepresenteerd als een waarde correctie op de post Bouwgrond in exploitatie.*

Deze voorzieningen worden dus niet expliciet in de balans vermeld maar als een waardevermindering op de post voorraden/bouwgrond in exploitatie en in deze nota buiten beschouwing gelaten

Negatieve stand voorziening

Gelet op het doel waarvoor voorzieningen gevormd worden, kunnen deze in principe geen negatief saldo vertonen. De voorzieningen dienen nu eenmaal naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. De enige uitzondering hierop zijn voorzieningen gevormd uit de opbrengsten van heffingen (bijvoorbeeld riolrechten en afvalstoffenheffing). Reden voor deze uitzondering is dat de tarieven die aan deze heffingen gekoppeld zijn vaak geëgaliseerd worden: er wordt gewerkt met tarieven die gemiddeld genomen voldoende zijn voor het dekken van de lasten voortvloeiend uit investeringen en dergelijke. Dit heeft tot gevolg dat deze tarieven geen sterke jaarlijkse schommelingen kennen.

De investeringen kunnen echter ongelijkmatig over de betrokken periode gespreid zijn, terwijl de uit de tarieven voortkomende opbrengsten gedurende deze periode voldoende zijn om de lasten te dekken. In dat geval kan het voorkomen dat gedurende een beperkt aantal jaren de aan dit doel gekoppelde voorziening een negatieve stand te zien geeft. Dit moet tot uitdrukking komen in de opgestelde berekening, die in het betreffende beheerplan is opgenomen.

Anders dan reserves, mag een voorziening wel vrijvallen ten gunste van de exploitatie, als het niet meer aan de eisen voldoet waarvoor de voorziening ooit is ingesteld (artikel 44 BBV).

3. Spelregels reserves

3.1 Spelregels instelling reserves

Algemene reserve

De Algemene Reserve is een sluitpost, en is altijd aanwezig op de balans (geen instellingsbesluit nodig). Deze reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeente en dient om risico's in algemene zin op te vangen (bufferfunctie). Er wordt geen rente aan de algemene reserve toegevoegd. De algemene reserve vormt het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. De reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserves

Het uitgangspunt is om de bestemmingsreserves te beperken, zowel in aantal als omvang. De wettelijke voorschriften over de reserves zijn hierin mede bepalend. Het beperken van het aantal reserves en voorzieningen is geen doel op zich, maar deze maatregel past ook in het streven naar vermindering van administratieve lasten.

Er wordt een minimum beginsaldo/storting ingevoerd om een reserve of voorziening in het leven te roepen. Deze wordt bepaald op € 25.000 voor reserves met een eenmalige onttrekking, en op € 100.000 voor reserves met meerjarige onttrekkingen. Voor reserves in verband met koppelsubsidies wordt hierop een uitzondering gemaakt vanwege de aard.

Bij het instellen van reserves moeten de volgende criteria worden gehanteerd:

- Een reserve wordt door de raad bij raadsbesluit ingesteld;
- Het minimale beginsaldo wordt bepaald op € 25.000 / € 100.000 voor reserves met éénmalige/structurele onttrekking;
- In het raadsbesluit zal, voor zover van toepassing, aangegeven moeten worden:
 - het doel waarvoor de reserve wordt gevormd;
 - het motief voor instelling (o.a. nodig voor koppeling met het rentemotief);
 - de gewenste of noodzakelijke, minimale en/of maximale omvang;
 - de omvang en de wijze van stortingen en onttrekkingen (structureel of incidenteel), inclusief onderbouwing daarvan, bijvoorbeeld op basis van meerjarenplanning;

- de einddatum in combinatie met beëindiging bij het onbenut laten van de reserve.
- Voor alle reserves wordt een budgethouder aangewezen.

Bij de Voorjaarsnota's en begrotingen wordt jaarlijks een overzicht opgenomen van de reserves. Daarbij wordt per reserve aangegeven welke functie de reserve heeft.

3.2 Spelregels wijzigingen in reserves

Toevoegingen aan reserves

- Toevoegingen aan reserves moeten altijd door de raad worden goedgekeurd. Deze goedkeuring is zichtbaar bij een begrotingspost of begrotingswijziging.

Onttrekkingen aan reserves

- Onttrekkingen aan reserves vinden ook alleen plaats na besluit van de raad. Deze goedkeuring is zichtbaar bij een begrotingspost of begrotingswijziging.
- Onttrekkingen mogen niet tot gevolg hebben dat een reserve negatief wordt.
- Bijdragen uit reserves aan de exploitatie zijn gelijk aan de bijbehorende werkelijke lasten.

Opheffen reserves

- Wanneer het doel op basis waarvan een reserve is gevormd op enig moment vervalt, of de vastgestelde einddatum verstreken is, dan dient de reserve door de raad te worden opgeheven.

Wijzigen doel of bestemming

- Als het doel van een reserve in belangrijke mate wijzigt (het nieuwe doel ligt niet in de lijn van het oorspronkelijk doel), dan dient de reserve vrij te vallen en te worden opgeheven. Tot vorming van een nieuwe reserve voor het gewijzigde doel moet door de raad worden besloten.

Aanvullende specifieke regels

- Reserve grondexploitaties: Deze reserve is alleen bedoeld om afwaarderingen, verliezen en het treffen van voorzieningen met betrekking tot de grondexploitaties af te dekken. Als daartoe aanleiding bestaat, en/of als er vernieuwde inzichten zijn ten aanzien van te verwachten risico's, dan kan de raad besluiten tot een incidentele nieuwe storting.
- Reserve afkoopsommen erfpacht: De reserve afkoopsommen erfpacht is, naast de algemene reserve bedoeld om risico's af te dekken. Deze behoort derhalve tot het weerstandsvermogen. Indien deze reserve moet worden

aangesproken voor negatieve rekeningresultaten dan bestaat de verplichting om in de eerstvolgende Voorjaarsnota een spaarbedrag van gelijke grootte in de begroting op te nemen om de huidige stand van € 25,92 miljoen te herstellen. Het feit dat de afkoopsommen erfpacht onderdeel uitmaken van de weerstandscapaciteit is daarom geen ideale situatie. Onze ambitie is om in de toekomst voor het weerstandsvermogen onafhankelijk te zijn van de afkoopsommen erfpacht, uiteraard binnen reële mogelijkheden.

- Egalisatiereserves: In aanvulling op de financiële verordening (artikel 12) geeft de raad het college de bevoegdheid om mutaties (toevoegingen of onttrekkingen) te doen in de egalisatiereserves, indien voldaan is aan de volgende voorwaarden: a) de mutatie past binnen het beleid en de doelstellingen van de egalisatiereserve en b) de mutatie heeft geen consequenties voor eerder vastgestelde onttrekkingen aan de betreffende reserve in de begroting of meerjarenraming.

Presentatie in de jaarrekening

In de jaarrekening worden toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves verwerkt tot maximaal de bedragen die op begrotingsbasis door de raad zijn goedgekeurd. Bij overschrijding van de toevoegingen en onttrekkingen moet voor het meerdere bij resultaatbestemming een afzonderlijk raadsbesluit worden genomen.

Voor egalisatiereserves mag, met inachtneming van de voorwaarden onder 3.2, wel een hogere toevoeging of onttrekking in de jaarrekening worden opgenomen. Deze worden door de raad met de vaststelling van de jaarstukken bekrachtigd, tenzij eerder gemeld via voortgangsrapportages. Conform artikel 54 BBV dient in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke reserve en de mutaties (toevoegingen en onttrekkingen) te worden vermeld. Een overzicht per reserve geeft inzicht in:

- het saldo aan het begin van het boekjaar;
- de toevoegingen of onttrekkingen uit hoofde van het voorgaande boekjaar;
- de toevoegingen of onttrekkingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening;
- de verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;
- het saldo aan het einde van het boekjaar.

4. Spelregels voorzieningen

4.1 Spelregels instelling voorzieningen

Het BBV schrijft een aantal criteria voor die moeten worden gehanteerd voor het vormen van een voorziening:

- bij concrete verplichtingen en verliezen waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- bij bestaande risico's ter zake van te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- voor egalisatie van sterk wisselende kosten van grote omvang (onderhoud riolering, wegen, gebouwen en dergelijke). De mate waarin schommelingen afgedekt moeten worden is mede afhankelijk van de vraag in hoeverre deze schommelingen verstoringen werken op het totaalbeeld en daardoor de structurele financiële positie voor de gemeente vertekenen. Incidentele schommelingen moeten dus zoveel mogelijk worden verwerkt in de meerjarenramingen. Ter onderbouwing van deze kosten dienen actuele beheerplannen of andere deugdelijke calculaties aanwezig te zijn;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in art 35 1b BBV;
- voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Uitgezonderd zijn voorschotbedragen ontvangen van de Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren art 49b BBV.

Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden uitsluitend bij raadsbesluit ingesteld omdat aan dergelijke voorzieningen keuzes ten grondslag liggen, zoals onderhouds- en kwaliteitsniveaus. De vorming van voorzieningen ter dekking van verplichtingen en verliezen, risico bijdragen van derden wordt gezien als een financiële beheershandeling waartoe het college bevoegd is. Bij de vorming van een voorziening wordt de raad door het college geïnformeerd.

Elke voorziening moet de omvang hebben van de desbetreffende verplichting of het geschatte risico. Indien er een kans is dat een risico zich zal voordoen en de omvang van het risico niet goed is in te schatten, dan kan er geen voorziening worden getroffen. Het risico moet dan meegenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de meerjarenbegroting en jaarstukken.

		Kans van voordoen verplichting, verlies of risico		
		zeker	waarschijnlijk	niet uit te sluiten
Financiële omvang te bepalen?	ja	crediteuren-schuld	voorziening	paragraaf weerstandsverm.
	in te schatten	voorziening	voorziening	paragraaf weerstandsverm.
	nee	paragraaf weerstandsverm.	paragraaf weerstandsverm.	paragraaf weerstandsverm.

Beheerplannen

De bestaande beheerplannen (Gemeentelijk Rioleringsplan en Afvalverwijderingsplan) worden betrokken bij de vorming en instandhouding van de betreffende voorzieningen. Voor wat betreft de beheersbaarheid van de voorzieningen geldt, vanwege het verplichtende karakter, de noodzaak om deze minimaal jaarlijks te beoordelen op de benodigde omvang. Een onjuiste omvang van de voorziening leidt tot een directe bijstelling en heeft direct budgettaire gevolgen voor het begrotings- en/of rekeningresultaat. Immers, een hogere dotatie aan de voorziening leidt tot hogere lasten. Bij een te hoge omvang van de voorziening moet een bedrag vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Bij de beoordeling van de diverse beheerplannen worden onder andere het realiteitsgehalte van de planning, de omvang en de kosten van de geplande werkzaamheden getoetst. Bij de actualisatie van de beheerplannen wordt getoetst of er voldaan wordt aan de voorwaarden om een eventueel aanwezige bestemmingsreserve om te zetten in een voorziening. De accountant beoordeelt bij de controle van de jaarstukken of de omvang van een voorziening voldoende is voor de uitvoering van het vastgestelde beheerplan.

4.2 Spelregels wijzigingen in voorzieningen

Toevoegingen aan voorzieningen

Voorzieningen dienen dekkend te zijn voor verplichtingen en risico's. Ze mogen daarom niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn gevormd. Toevoegingen moeten zijn gebaseerd op de gewenste of noodzakelijke omvang. Voorzieningen ter egalisatie van kosten worden afgestemd op de door de raad bepaalde kaders (in het bijzonder de beheerplannen). Indien een voorziening een omvang heeft bereikt die hoger is dan het noodzakelijke niveau, valt het meerdere vrij ten gunste van de exploitatie. Bij tekorten dienen de voorzieningen te worden aangevuld.

Besteding van voorzieningen

Bestedingen ten laste van de voorzieningen vinden alleen plaats indien de onttrekkingen zijn gepland bij de vorming van de voorziening. Deze staan in directe relatie tot het doel van de voorziening en na besluitvorming door het college van burgemeester en wethouders. In de jaarrekening wordt inzicht gegeven in de bestedingen ten laste van de voorzieningen. Bestedingen worden rechtstreeks ten laste van een voorziening verantwoord en blijven buiten de exploitatie.

Autorisatie van bestedingen vindt plaats door:

Vooraf:

- Het nemen van een raadsbesluit over de vorming van voorzieningen ter equalisatie van kosten en de vaststelling van beheerplannen die daar aan ten grondslag liggen
- Vaststelling van de begroting en begrotingswijzigingen waarin toevoegingen en bestedingen worden aangegeven.

Tussentijds:

- Voortgangsrapportages

Achteraf:

- De jaarrekening waarin de bestedingen worden verantwoord en elke voorziening wordt toegelicht.

Opheffen voorzieningen

Voorzieningen worden opgeheven als de verplichting en/of het risico waarvoor de voorziening is gevormd is vervallen of is opgehouden te bestaan. Indien dit een gevolg is van veranderingen in wet en regelgeving is een raadsbesluit niet nodig. Voorzieningen ter equalisatie van kosten worden opgeheven na een besluit van de raad. Wanneer een voorziening wordt opgeheven valt een eventueel saldo vrij ten gunste van de exploitatie.

Wijziging doel of bestemming

Het doel van een voorziening kan niet wijzigen, gegeven het verplichtende karakter en de strakke kaders. Indien het doel niet meer bestaat of wijzigt wordt de voorziening opgeheven. Voor het veranderde doel kan indien nodig een nieuwe voorziening worden ingesteld.

Presentatie in de jaarrekening

Conform artikel 55 BBV dient in de toelichting op de balans de aard en de reden van elke voorziening, de mutaties (toevoegingen en bestedingen) te worden vermeld. Per voorziening moet inzicht gegeven worden in:

- Het saldo aan het begin van het begrotingsjaar
- De toevoegingen
- De bedragen die ten gunste van de exploitatie (rekening van baten en lasten) zijn vrijgevallen
- De bestedingen / aanwendungen
- Het saldo aan het einde van het begrotingsjaar

Als aanvulling hierop worden in het kader van de autorisatie van de bestedingen ook de begrote aanwendungen vermeld en afwijkingen toegelicht.

5. Weerstandsvermogen

Het BBV verplicht gemeenten tot het opnemen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in zowel begroting als jaarverslag. In de 'Financiële verordening 2013' is in artikel 6, lid 7 opgenomen dat de risico's, die de gemeente loopt op financieel gebied, periodiek worden geïventariseerd op basis van de door de raad vastgestelde Nota Risicomanagement Gemeente Vlaardingen 2013.

Het weerstandsvermogen legt een relatie tussen de financiële gevolgen van een aantal door de gemeente onderkende risico's en de financiële mogelijkheden om deze niet-begrote gevolgen op te vangen. De verschillende opvangmogelijkheden vormen tezamen de zogenaamde weerstandscapaciteit van de gemeente. Een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit is de algemene reserve van de gemeente. Ook de reserve afkoopsommen erfpacht wordt daartoe gerekend. Deze reserves dienen in eerste instantie als een risicobuffer te worden beschouwd.

Bij het weerstandsvermogen gaat het om een beoordeling van de relatie tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Zowel in de meerjaren-begroting als in de jaarstukken wordt u in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing hierover geïnformeerd.

De algemene reserve en de reserve afkoopsommen erfpacht vormen samen de beschikbare weerstandscapaciteit. Twee maal per jaar wordt een risico-inventarisatie gehouden waaruit de benodigde weerstandscapaciteit blijkt.

De norm voor het weerstandsvermogen is door de raad in de Nota risicomanagement bepaald op 100%, met andere woorden: het saldo van de algemene reserve én de reserve afkoopsommen erfpacht samen zijn minimaal het bedrag van het totaal van de geïventariseerde risico's. Zoals eerder beschreven is de ambitie om op termijn de reserve afkoopsommen erfpacht niet meer tot de

weerstandscapaciteit te rekenen, maar de Algemene Reserve zodanig te versterken zodat daaruit de volledige risico's afgedekt kunnen worden. Besluitvorming hierover vindt plaats bij de Voorjaarsnota's en begrotingen.

